

Fagrí nýggi parabolheimur

- og veruleikin sum hvørvur

sjónarmið

Dagney Joensen,
blaðkvinna,
skrivar:

Havnarfólk nýst ikki at kenna seg illa og halda seg hava fyrirum fram um fólk á øðrum plássum í Føroyum - hvat sjónvarps-útboðum viðvíkur.

Tá samanum kemur, so hava fólk í høvuðsstaðin-um nógv færri sjónvarps-rásir til at taka.

- Í Havn er sjónvarps-útboðið SvF og tær seks sjónvarpsrásirnar, sum verða sendar út um parabol-støðina hjá Tórshavnar Kommunu.

Hóast bert Havnin hevur fingið sendiloyvi til alment at taka niður sjónvarp og senda víðari til borgararnar, so hevur tað ikki forðað fyri, at sjónvarpshyggarar uttan fyri Havnina eisini stytta sær stundir framman fyri skíggjanum.

- Heldur hinvegin, á bygd hava fólk fingið sær parabol, og við ymsum dekodarum - og/ella pirat-dekodarum, ber til at síggja hjólin um tilfari.

Í Klaksvík hevur 4. hvørt hús parabol og í Runavík hevur umleið 2. hvørt hús slíka útgærd.

FRÁ 10 RÁSUM OG UPPEFTIR

Viðvíkjandi møguleikunum at taka niður sjónvarpssendingar, so er talið ymiskt - frá 10 ymsum rásum, til allar rásir, sum sjónvarpsfylgisveinar bera við sær.

Sosialurin hevur frætt um sjónvarpsútboð á bygd, har fylgisveinurin Astra I sendir 18 skráir, og júst nú er Astra II virkin, sum sendir 16 skráir.

Her eru eisini TV-2 í Danmark at síggja, umframt TV-1000, sum er serliga væl umtókt sjónvarpsrás.

Sjálvandi eru allar sendingar ikki ókeypis, men tað ber til at seta ein pirat-dekodara upp, sum gevur møguleika til bert at "trýsta" til sending kemur á skíggjan, sum tú hevur hug at síggja. Vansin er bert tann, at hetta er ólógligt virksemi, men tað er eins og við rúsdrekka-

tykni av tí!

LÓGLIGT - ÓLÓGLIGT

Rætti framferðarhátturin er, at tú keypir ein dekodara til eina sendistøð t.d. Filmnet. Tað kostar umleið 1400 krónur, umframt at tú rindar eini 170 krónur um mánaðin í haldaragjaldi, so leingi áhugi er

størru plássunum í Føroyum skuldu skipa fyri parabol-støðum, á sama hátt sum Tórshavnar Kommuna hevur gjørt.

Nakrir fundir vóru millum partarnar, har Telefonverkið var øðrumegin, og Kommunufelagið og Tórs-

havnar Býráð hinumegin.

Hetta vóru kunningarfundir, har tosað varð um, hvat skuldi gerast, til tess at hvørt einstakt húsarhald ikki skuldi keypa sær kostnaðarmikla parabol-útgærd, sum landsbúskaparlíga fór at kosta mið. Króna upphædd, umframt at tað eisini fór at skemma umhvørvið í sethúsakj-um.

Eftir tí sum Sosialurin hevur frætt, so endaðu hesir fundir við, at eingin loysn kundi fást í bræði. Lutvíst tí Kommunufelagið vildi hava landsum-

fevnandi sendinet fyri alt landið undir einum, møgulega hybridenet.

Uppskotið frá teimum størri kommununum var annars at gera nakað ítøkiligt beinanvegin, fyri tey stóru plássini, av tí at har væntaðu teir at ágangurin eftir parabol-útgærd fór at verða størstur.

Í hesum sambandi gjørdi Tórshavnar Kommuna eina lítil kanning í 1987, tá sjónvarp varð møguligt at taka niður í Føroyum.

LANDSBÚSKAPARLIG STÓRILØGA

Mett varð, at um bert 1/3 av húsarhaldinum í Havn fingur parabolútgærd, fór tað at kosta um 20 - 30 mið. krónur, í 1987 peningi.

Poul Michelsen, borgarstjóri: - Fyri ikki at forða hinum kommununum í at fáa samskiptisnet um landið alt, sendi Býráðið eina umsókn í Landsstýrið um sendiloyvi at taka niður parabol-sjónvarp at senda út aftur til borgarnar.

Hetta var gjørt í royndini at forða fyri at parabol-skógirnar ikki komu í Havn, eins og fyri at geva hinum kommununum stundir at umhugsu møguleikarnar við almenna samskiptisnetinum.

Post & Telegrafvæsenet í Danmark gav býráðnum loyvi at taka niður, og Landsstýrið gav sendiloyvi til eitt royndarskeið, men samstundis verður greitt, at einki loyvi verður latið byggunum, fyrr enn greiða er fingin á, hvussu framtíðar samskiptisnetið skal mynda seg fyri alt landið.

Býráðið samráðstíð við útlandsku sjónvarpsstøðirnar um sáttmála til rásirnar, sum nú síggjast í Havn, og hesin sáttmáli er soleiðis háttaður, at hann samstundis tryggjar øllum Føroyum til lógliga at taka sendingarnar um Parabol-skipanina, tá sendinetið er útbýgt.

Hóast Kommunurnar Klaksvík og Runavík hava sent Landsstýrinum umsókn um sendiloyvi fyri tveimum árum síðani, er

nesi.

Nú eru nøkur ár liðin síðani tær fyrstu parabol-skipanir komu upp at standa í Føroyum.

Hóast royndin at lofta málinum eydnaðist í Havn, so eru umstøðurnar kring landið soleiðis í dag, at nærum hvørt húsarhald fyrr ella seinni fær sær slíka skipan.

Parabolin er ikki longur so kostnaðarmikil at keypa, eins og útgærdin ikki er so áleypandi í stødd og liti, og ikki sæst so væl aftur í umhvørvinum. Parabol-skipanin kostaði t.d. í 1986 einar 35.000 krónur, men í dag fæst slík skipan fyri millum átta og 20.000 krónur.

Her skal upphædd leggjast afturat, sum fer til dekodara/piratdekodara, og tað kostar altíð nakrar túsund.

OV SEINIR Á SJÓNVARFALLINUM

Viðvíkjandi SvF, so skal haldaragjaldið leggjast til hesar sjónvarpsútreiðslur, og tær kanst tú ikki sleppa undan, hóast tú kanska hyggur at útlandskum sjónvarpi allan sólarringin.

Tað mest áhugaverda í allari hesari fjølmiðla ákoyringini uttanfrá er, at vit ikki longur hoyra so nógv um, hvat Sjónvarp Føroya skal gera, til tess at brynja seg til framtíðina.

Meðan parabol-skógurin í Føroyum hevur ment seg stórliga, er eins lítið komið fram um, hvussu føroyingar skulu verja síni eyðkenni sum tjóð.

Okkurt glepsið er í bløðunum um, hvussu illa vit verja okkara mál, hvussu nógvur villur eru í bløðunum o.s.fr., men lítið - fyri ikki at siga einki um, hvørji tiltøk skulu til, fyri at fáa nýggja sjónvarpsheimin at líkjast og snúva seg um veruligu tilveruna hjá okkum.

TÍÐARÓJAVNI

Einaferð var eitt orð í føroyska málinum, sum kallaðist tíðarójavni, sum merkir at óveruleikin á skíggjanum gjørdist meira

FELAGS PARABOLSTØÐ

Upprunliga var tað ætl-

